

Učiteljski Tovariš.

Glasilno avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Vsebina: V štiriinštirideseto leto! — Trpečemu slovenskemu učiteljstvu! — Protestni shod kranjskega učiteljstva. — Izjave. — Zveza slov. štaj. učiteljev in učiteljic — je li potrebna ali ne? — Boj proti zahtevam pristojbino-odmerne urada v Ljubljani. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica upravnštva. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Inserat.

Upravni odbor naše „Zaveze“ je sklenil, da bo letošnja glavna skupščina o Blnkoštih v Postojni.

V štiriinštirideseto leto!

Leto težkega in hudega boja je za nami. Navdaja nas zavest, da smo v preteklem letu zvesto izvrševali nalogo, ki jo ima naš list. Neustrašeno smo se bojevali za ugled in pravice učiteljskega stanu in v tem boju se nismo ozirali na nobeno stran, zakaj pred oči nam je bila zgolj blaginja našega učiteljstva.

Vsi nam sovražni elementi so se tesno združili, da ogrene učiteljstvu življenje in mu otežkočijo delovanje. Vse napade na naše šolstvo in učiteljstvo smo neustrašeno in pogumno odbijali. Pri tem ostanemo tudi v letošnjem letu. Ni moči in ni čene, ki bi nas mogla odvrniti od tega zagotovila!

Živimo v dobi bojev! Neomajna načela in globoko prepričanje se bojujejo s slepim fanatizmom in umetno ucepljenim in vzgojenim sovraštvom do svobode in napredka! Vse svoje najboljše moči moramo posvetiti temu boju, da izvojujemo zmago pravici in poraz tiranstvu. Za ugled svojega stanu in šolstva, ki je bil baš v preteklem letu premnogokrat tako krvavo žaljen in teptan, moramo brez bojazni sukati orožje. Brez prestanka se moramo tudi nadalje bojevati, da priborimo našemu učiteljstvu tisto materijalno stališče, ki mu sodi po zakonitih določilih in katerega so mu voljni priznati tudi učiteljstvu prijazno naklonjeni in odločujoči faktorji.

Čuvali bomo čast šolstva in pazili, da ga ne bo nihče in nikoli izkoriščal v svoje sebične namene.

S svojega šolsko-politiškega stališča bomo presojali vse važnejše dogodke doma in drugod, o tem obveščali svoje naročnike, ter to, kar se nam bo zdelo dobro in koristno, obračali v prid domačemu šolstvu.

Svoj list smo dvignili do ugleda in veljave, saj nas danes upoštevajo vse naše političke stranke. Ker nismo samo žurnalisti, nego ker imamo tudi drugih opravkov dovolj, zato ne moremo sami zadostiti vsem zahtevam. Svoje somišljenike prosimo krepke in vztrajne podpore, točnih in jasnih poročil in informacij, zakaj samo s skupnim delom pridemo do velikih smotrov, ki smo si jih stavili.

Svoje somišljenike in somišljenice prosimo, da skrb za razširjenje našega lista, da se tako naše zahteve popularizujejo in da zbudimo simpatije do šolstva in učiteljstva v najširših slojih. Storili smo že toliko, da je danes učiteljstvo faktor, ki je treba z njim računati. Po tem poti moramo hoditi, da pridemo do končne zmage!

Trpečemu slovenskemu učiteljstvu!

Na delfijskem templju se je blestel zlati napis: »Spoznavaj samega sebe!«

Ravnaje se po tem geslu, smo mnogo razmišljali o svojih razmerah, razpravljali in posvetovali smo se o njih. Mnogokje smo jih našli bolne. Često se nismo mogli načuditi, kako da jih nismo tekom dolgih let bolj spoznali, kako da ni slovensko učiteljstvo našlo niti volje niti moči jih ozdraviti! Strinjamo se v prepričanju, da so pač posamezniki spoznali gnilobo, sebi so sicer pomagali, a slabejše so pustili na cedilu, češ, ne hodimo po kostanj v žerjavico za — druge! Prazen strah in deloma krivi nazori so jih držali uklenjene doma! Strinjamo se tudi v prepričanju, da sta bili pomanjkljiva naša stanovska organizacija ter neprimerno tolmačenje šolskih zakonov krivi, da je bilo tako. Saj so celo mnogi funkcionarji šolskih oblastnij, ki so se s temi zadevami vendar pečali, često zaradi preplitvega in površnega tolmačenja zagazili s pota v krivične obsodbe. Naše šolske oblasti so žalibog prepogosto delale krivico učitelju ter ga storile pravim trpinom v poklicu!

»Pomoč po krivici preganjanim in zatiranim!« je naše novoletno geslo.

Pridite vsi, ki ste obteženi in trpite silo, ki vas preganjajo in zatirajo! Pridite k nam, trpeče sestre in bratje, mi čutimo v sebi voljo, pogum in moč, da vam pomagamo ter vam podamo pravna sredstva kot uspešno orožje v roke zoper krivice in birokratsko nasilstvo!

Za vas otvarjamo v »Učiteljskem Tovarišu« »Pisarno za občno zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer«, v kateri vam bomo zapisovali recepte po že naznanjenem načinu.

Plačujočim naročnikom »Uč. Tov.« bomo te recepte zapisovali brezplačno, če priložijo vsakemu vprašanju dve poštni znamki po 10 v., za dopisovanje med uredništvom in nami.